

ยูคาลิปตัสบนคันนา... ทางเลือกเพื่อพัฒนาดินเค็ม

ยูคาลิปตัส (*Eucalyptus camaldulensis* สายพันธุ์ H4) เป็นไม้ยืนต้นเศรษฐกิจที่มีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว ปลูกง่าย สามารถแตกหน่อได้จึงไม่ต้องปลูกใหม่ และมีอัตราการเจริญเติบโตสูง ปรับตัวได้กับทุกสภาพแวดล้อม เติบโตได้ในพื้นที่ดินเค็ม และมีศักยภาพในการควบคุมการแพร่กระจายดินเค็ม เป็นพืชที่ดูดน้ำไปใช้ได้ปริมาณมาก ลดการเติมน้ำในแหล่งน้ำใต้ดิน ทำให้ควบคุมปริมาณน้ำซึ่งเป็นตัวกลางการเคลื่อนย้ายเกลือสู่ผิวดิน ความเค็มหน้าดินที่ใช้เพาะปลูกพืชลดลง สังเกตได้จากคราบเกลือที่ปรากฏลดลง

การปลูกยูคาลิปตัสบนคันนา นิยมปลูกภาคตะวันออกเฉียงเหนือในพื้นที่ดินเค็มน้อยถึงปานกลางและเป็นพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ การปลูกพืชชนิดอื่นได้ผลไม่คุ้มค่ากับการลงทุนเพิ่ม ปัจจัยการผลิต การปลูกยูคาลิปตัสจึงเป็นทางเลือกหนึ่งที่จะช่วยเสริมให้พื้นที่ที่มีการใช้ประโยชน์มากขึ้น ควบคุมการแพร่กระจายดินเค็มทำให้ความเค็มของดินลดลง และใบของยูคาลิปตัสสายพันธุ์ใหม่ที่มีสารออกฤทธิ์น้อยนี้ ช่วยเพิ่มอินทรีย์วัตถุแก่ดิน ปริมาณผลผลิตข้าวจึงเพิ่มขึ้นจาก 200-250 เป็น 250-300 กิโลกรัมต่อไร่ นอกจากนี้ยังสร้างรายได้เสริมให้แก่เกษตรกรจากการตัดไม้ขายได้ในทุก 4 ปี และ 7 ปี

การปลูกและการเก็บเกี่ยว

1. เตรียมกล้ายูคาลิปตัสอายุประมาณ 3 เดือน และหลุมสำหรับการปลูกขนาด 30x30x30 เซนติเมตร
2. ใส่ปุ๋ยคอกปริมาณ 0.5 กิโลกรัม และแกลบปริมาณ 0.5 กิโลกรัม คลุกเคล้าให้เข้ากันและใส่ในหลุมปลูกที่เตรียมไว้
3. ปลูกต้นกล้าตามแนวทิศตะวันออก-ตะวันตกบนคันนา โดยแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ
 - 3.1 ปลูก 1 แถว : ระยะห่างการปลูก 2 เมตร ความกว้างของคันนา 0.5 เมตร
 - 3.2 ปลูก 2 แถว สลับฟันปลา : ระยะห่างการปลูก 2 เมตร ความกว้างของคันนา 1.5 เมตร

ปลูก 1 แถว

ปลูก 2 แถว

4. ตัดไม้ขายหลังการปลูก 4 ปี โดยใช้เลื่อยเพื่อลดการบอบซ้ำของตอไม้ที่จะมีการแตกหน่อขึ้นมาเป็นลำต้นใหม่ และหน้าตัดควรมีความลาดเอียงเพื่อลดการขังน้ำที่อาจทำให้ตอไม้เกิดการผุพังง่าย

รายได้จากการตัดไม้ขายสุทธิ 1,087 บาทต่อไร่ต่อปี*

นอกจากการตัดไม้เพื่อขายแล้วไม้ยูคาลิปตัสยังสามารถนำไปใช้ในการทำฟืนถ่านได้ เนื่องจากเป็นไม้ที่ให้ความร้อนสูง ไม่แตกขณะเผา และทำให้เกิดควันและเขม่าเล็กน้อย

* หมายเหตุ: ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เกษตรกร และบริษัทสยามฟอเรสทรี จำกัด

ข้อควรปฏิบัติ

- กำจัดวัชพืชสม่ำเสมอ ช่วยลดการแก่งแย่งธาตุอาหารในดิน
- รดน้ำหมักชีวภาพ เจือจางด้วยน้ำ 1:500 ใช้อัตรา 250 ลิตรต่อไร่ ทุก 30 วันต่อครั้ง โดยการรดลงดินบริเวณชายพุ่ม
- ใส่ปุ๋ยเคมี 15-15-15 หลังปลูก 8 เดือน อัตรา 50-100 กรัมต่อต้น และในปีที่ 2-4 ใส่ปุ๋ยปีละ 2 ครั้ง คือ ต้นฤดูฝนและปลายฤดูฝน อัตรา 50-100 กรัมต่อต้น
- ควรมีการไถพรวนดินให้ซิดชอบคันทนาทุกครั้งก่อนฤดูการทำนา เพื่อเป็นการตัดรากแขนงของยูคาลิปตัสที่อาจแผ่ขยายลงไปในพื้นที่นาข้าว เพื่อลดการแก่งแย่งธาตุอาหารระหว่างยูคาลิปตัส และข้าวที่ปลูก

ระยะกล้าไม้
(1-3 เดือน)

ระยะไม้ใหญ่
(2-4 ปี)

ข้อดีของการปลูกยูคาลิปตัสบนคันทนา

1. ปลูกง่าย เจริญเติบโตได้เร็ว
2. ปลูกหนึ่งครั้ง สามารถตัดไม้ขายได้อย่างน้อย 2 รอบ
3. ดูแลง่าย ใช้แรงงานน้อย
4. ลดการแพร่กระจายดินเค็มได้
5. ผลผลิตข้าวเพิ่มขึ้นจากการลดลงของระดับความเค็มในดิน
6. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการขายไม้ยูคาลิปตัส
7. สามารถนำไม้ไปใช้ประโยชน์อื่นได้

